

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 12Csp/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117213498
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1117213498.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobkyne: V. W., G.. XX.XX.XXXX, M. G. X, M., právne zast.: URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 47 244 895, Havlíčkova 16, Bratislava, proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, Žižkova 11, Bratislava, o určenie neplatnosti zmluvných podmienok a dohody o zrážkach zo mzdy,

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 22.01.2014 pod čl. VII. bod 2 v znení: "Dlžník sa zaväzuje neprijat' akýkoľvek úver alebo pôžičku a nepodpísať notársku zápisnicu spísanú v zmysle § 41 Exekučného poriadku v prospech tretej osoby bez predchádzajúceho písomného súhlasu banky", je z dôvodu neprijateľnosti neplatná.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 22.01.2014 pod čl. VIII. bod 4 v znení: "Účinky odstúpenia nastávajú doručením prejavu vôle oprávnenej strany odstúpiť od Zmluvy o úvere druhej strane. Zmluvné strany sa dohodli, že odstúpením od Zmluvy o úvere popri právach a nárokoch vyplývajúcich z ustanovenia § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka nezanikajú ani práva Banky a im zodpovedajúce povinnosti Dlžníka týkajúce sa úhrady dlžnej sumy poskytnutého úveru, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s vymáhaním úveru. Odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo Banky odpisovať peňažné prostriedky z Účtu alebo iných účtov Dlžníka vedených v Banke vo výške splatných záväzkov Dlžníka voči Banke. Súčasne zostávajú zachované všetky právne vzťahy, ktoré vyššie uvedené práva Banky zabezpečujú", je z dôvodu neprijateľnosti neplatná.

III. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v zmluve o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 22.01.2014 pod čl. X. je ako neprijateľná podmienka neplatná.

IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 1.6.2017 domáhala určenia, že zmluva o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorená dňa 22.1.2014 medzi žalobkyňou a pôvodným žalovaným - OTP Banka Slovensko, a.s., IČO: 31 318 916, Štúrova 5, Bratislava, je bezúročná a bez poplatkov, ďalej určenia, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému z mesačnej anuitnej splátky č. 45 obsiahnutej v uvedenej zmluve iba sumu 188,76 eur, tiež určenia, že žalobkyňa nie je povinná zaplatiť žalovanému z mesačnej anuitnej splátky č. 45 sumu 206,95 eur, ani jednotlivé anuitné mesačné splátky od splátky č. 46 (vrátane) až po splátku č. 59 (vrátane). Žalobkyňa ďalej žiadala o určenie,

že zmluvné podmienky obsiahnuté v uvedenej zmluve pod čl. VII. bod 2 a čl. VIII. bod 4, sú ako neprijateľné podmienky neplatné. Nakoniec žalobkyňa žiadala určiť neplatnosť aj Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v predmetnej zmluve pod čl. X. z dôvodu neprijateľnej podmienky.

2. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že žalobkyňa ako spotrebiteľ a pôvodný žalovaný ako dodávateľ uzatvorili formulárovú zmluvu, ktorú žalobkyňa nemohla meniť, či pripomienkovať, iba ju podpísať. Na základe uvedenej zmluvy bol žalobkyňi poskytnutý spotrebný úver vo výške 17 600,- eur, ktorý bola povinná vrátiť v 59 mesačných splátkach po 395,71 eur, pri RPMN 13,02%, priemernej hodnote RPMN 12,84% a úrokovej sadzbe 9,7% ročne, pričom výška konečnej sumy, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť, predstavovala 23 512,81 eur. Žalobkyňa v žalobe namietala, že uvedená zmluva je bezúročná a bez poplatkov v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. z dôvodu rozporu s § 9 ods. 2 písm. k) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., keď tvrdila, že v zmluve nie je stanovená konkrétna výška istiny, ani výška úroku ňou platených. Ďalej namietala, že v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. bola v zmluve nesprávne stanovená celková čiastka, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť, pretože podľa zmluvy mala žalobkyňa zaplatiť 59 splátok po 395,71 eur, čo však predstavuje sumu 23 346,89 eur, napriek tomu bola v zmluve celková suma spojená s poskytnutím úveru uvedená vo výške 23 512,81 eur. V súvislosti s uvedeným poukázala aj na skutočnosť, že podľa zmluvy mala platiť aj poisťné vo výške 19,45 eur mesačne, teda žalovaný mal zahrnúť do celkovej čiastky aj poisťné, preto potom celková čiastka mala predstavovať až sumu 24 494,44 eur. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že v zmluve bola nesprávne určená aj RPMN, a to v jej neprospech ako spotrebiteľa s poukazom na námietku, že bola nesprávne určená výška celkovej čiastky, ktorú musela zaplatiť. Mala za to, že pokiaľ bola nesprávne určená celková suma nákladov, potom žalovaný nesprávne určil aj výšku RPMN, najmä ak žalovaný do mesačnej splátky nezahrnul aj poisťné. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že v zmluve neboli uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, čo považovala za rozpor s § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. Namietala tiež rozpor s § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., keď podľa nej v zmluve nebola uvedená adresa veriteľa, na ktorej mohol spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Žalobkyňa na podporu svojich tvrdení poukázala na rozhodnutia niektorých krajských súdov, na uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 329/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/61/2015 z 28.6.2016 a sp. zn. 1Sžo/106/2007 z 26.2.2008.

2.1 Žalobkyňa z dôvodu, že vyššie uvedenú zmluvu považovala za bezúročnú a bez poplatkov, nechcela platiť úroky v 59 splátkach, pretože mala za to, že zaplatením splátok č. 1 až č. 44 a časti splátky č. 45 uhradí žalovanému celú dlžnú sumu vo výške 17 600,- eur, t.j. sumu poskytnutých finančných prostriedkov. Z tohto dôvodu žiadala okrem určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, aj určenie, že zo splátky č. 45 je povinná zaplatiť len sumu 188,76 eur, ale nie je povinná zaplatiť sumu 206,95 eur a nakoniec určenie, že nie je povinná zaplatiť splátky od č. 46 až po č. 59.

2.2 Žalobu v časti určenia neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok žalobkyňa odôvodnila tým, že v čl. VII. bod 2 jej bola uložená povinnosť bez právneho dôvodu, pretože žiadny právny predpis neukladá spotrebiteľovi povinnosť informovať veriteľa o tom, že dlžník chce prijať iný úver alebo pôžičku, resp. spísať notársku zápisnicu v prospech tretej osoby. Tvrdila, že povinne vyžadovaný predchádzajúci súhlas žalovaného ako veriteľa pre vykonanie takéhoto úkonu zo strany žalobkyne ju neprímerane znevýhodňuje pri využití jej možnosti uzatvoriť úver alebo pôžičku s iným subjektom. Žalobkyňa tak žiadala o určenie, že čl. VII. bod 2 zmluvy v znení "dlžník sa zaväzuje neprijíť akýkoľvek úver alebo pôžičku a nepodpísať notársku zápisnicu spísanú v zmysle § 41 Exekučného poriadku v prospech tretej osoby bez predchádzajúceho písomného súhlasu banky", je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Pokiaľ ide o čl. VIII. bod 4 zmluvy, podľa ktorého: "Účinky odstúpenia nastávajú doručením prejavu vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy o úvere druhej strane. Zmluvné strany sa dohodli, že odstúpením od zmluvy o úvere popri právach a nárokoch vyplývajúcich z ustanovenia § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka nezanikajú ani práva banky a im zodpovedajúce povinnosti dlžníka týkajúce sa úhrady dlžnej sumy poskytnutého úveru, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s vymáhaním úveru. Odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo banky odpisovať peňažné prostriedky z účtu alebo iných účtov dlžníka vedených v banke vo výške splatných záväzkov dlžníka voči banke. Súčasne zostávajú zachované všetky právne vzťahy, ktoré vyššie uvedené práva banky zabezpečujú.", žalobkyňa poukázala na § 48 ods. 2 a § 54 Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, a preto žiadala o určenie neplatnosti aj tejto podmienky z dôvodu neprijateľnosti.

2.3 Žalobkyňa žiadala určiť neplatnosť aj dohody o zrážkach zo mzdy tvrdiac, že táto nemala charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ale bola súčasťou formulárovej zmluvy. Uvedená podmienka vyjadrená v čl. X. zmluvy je podľa žalobkyne ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, pretože umožňuje žalovanému predložiť takúto dohodu zamestnávateľovi žalobkyne a oznámiť mu výšku dlhu podľa svojho uváženia.

3. Pôvodný žalovaný dňa 14.7.2017 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Považoval za nepochybné, že uzavrel so žalobkyňou zmluvu o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU dňa 22.1.2014. Uviedol, že ako banka bol povinný pred uzavretím zmluvy preveriť bonitu klienta na základe ním predložených dokladov a vyhlásení, pričom tieto údaje určili výšku úveru, splátok, prípadne zabezpečenie úveru. Tvrdil, že si bol od počiatku vedomý skutočnosti, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, čo podľa neho vyjadruje aj údaj v registratúre zmluvy "SU" - spotrebný úver. Žalovaný upozornil na fakt, že žalobkyňa vôbec nemusela uzatvoriť so žalovaným zmluvu, a to vzhľadom na to, že účelom úveru bolo splatenie už poskytnutého úveru (čl. I. bod 3 zmluvy). Ďalej uviedol, že splácanie úveru bolo dohodnuté v zmluve v čl. IV. bod 1, podľa ktorého mal byť úver splácaný 59 mesačnými splátkami po 398,71 eur, pričom posledná splátka bola vo výške 395,17 eur, okrem toho anuitná splátka zahŕňala aj splátku istiny, úveru a poplatku na zabezpečenie poistenia. Žalovaný tak mal za to, že v zmluve je prehľadne a jednoznačne uvedená výška splátok a termíny ich splatnosti. Žalobkyňa si podľa neho mohla bezplatne vyžiadať informáciu o tom, ako sú jednotlivé platby účtované. V súvislosti s uvedeným žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 z 9.11.2016. Žalovaný tak s poukazom na čl. IV. bod 1 zmluvy nepovažoval za pravdivé tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého okrem v zmluve uvedenej splátky musela ešte navyše platiť aj poplatky za poistenie úveru, tie boli totiž podľa neho súčasťou anuitnej splátky. Žalovaný uviedol, že znova prepočítal RPMN a konštatoval, že bola vypočítaná správne. Podľa prepočtu musí žalobkyňa zaplatiť za poskytnutý úver sumu maximálne 23 512,81 eur, pričom uvedená suma je mierne nadhodnotená (o 166,46 eur) nad presný výpočet (23 346,89 eur) z dôvodu, že kalkuluje aj s budúcimi úrokmi za vyčerpanú istinu do doby dohodnutej 1. splátky. Ohľadom námietky žalobkyne, že v zmluve absentuje adresa veriteľa na podanie reklamácie, žalovaný uviedol, že v čase uzavretia zmluvy platná právna úprava vyžadovala uvedenie len adresy predávajúceho (nie veriteľa), na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, teda sa táto požiadavka týkala len zmlúv o viazanom spotrebiteľskom úvere, zároveň uviedol, že predmetná zmluva nemala povahu viazaného spotrebiteľského úveru, preto sa na ňu táto požiadavka nevzťahovala. Žalovaný však poukázal na to, že v jeho prípade je adresa na podanie reklamácií a sťažností rovnaká ako adresa jeho sídla, ktorá je uvedená v záhlaví zmluvy. Čo sa týka žalobkyňou namietaných zmluvných dojednaní, ktoré žiadala určiť ako neprijateľné zmluvné podmienky za neplatné, žalovaný mal za to, že nie sú v rozpore s platnými právnymi predpismi, čo podľa neho nepoprela ani žalobkyňa. Uviedol, že dané zmluvné podmienky bolo možné so spotrebiteľom legálne dohodnúť, čo sa podľa neho aj stalo. Poukázal na to, že vyžadovanie informácií o zadlženosti klienta je pre banku indikátorom o finančnej schopnosti klienta splácať doterajšie záväzky, od tejto skutočnosti sa odvíja využitie možnosti veriteľa požiadať dlžníka o doplnenie zabezpečenia pohľadávky, ktorej vymožiteľnosť by sa nezodpovedným finančným správaním dlžníka zhoršovala. Pokiaľ ide o dohodu o zrážkach zo mzdy, žalovaný tvrdil, že je legálnym zabezpečovacím inštitútom upraveným v § 551 Občianskeho zákonníka, preto jeho používanie je žalovanému vytýkané bezdôvodne. Žalovaný sa nakoniec nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, že bola nútená podpísať zmluvu v existujúcom znení, pretože ak žalobkyňa zmluva nevyhovovala, nemusela ju podpísať. Keďže išlo o refinancovanie už poskytnutého úveru, podľa žalovaného zjavne nešlo zo strany žalobkyne o žiadnu tieseň a už vôbec nie spôsobenú žalovaným.

4. Žalobkyňa dňa 18.8.2017 doručila súdu repliku. Nesúhlasila s vyjadrením žalovaného, podľa ktorého žalobkyňa nemusela zmluvu podpísať, pretože mala možnosť ju neuzatvoriť, žalobkyňa tvrdila, že zmluva bola pred-pripravená, bez možnosti ju pripomenkovať, meniť alebo dopĺňať, preto zmluvné ustanovenia neboli individuálne dojednané. Nesúhlasila ani s tvrdením žalovaného, že splácanie úveru bolo dohodnuté v čl. IV. bod 1 zmluvy, pretože bez ohľadu na to, či v sume anuitnej splátky bola alebo nebola zarátaná suma poistného vo výške 19,45 eur/ mesiac, žalovaný v zmluve uviedol výšku celkovej sumy, ktorú musela žalobkyňa zaplatiť, v sume 23 512,81 eur, ktorú považovala za absolútne nesprávnu. Za zrejmú tak považovala aj nesprávnosť výšky RPMN. Opätovne podotkla, že zmluvné ustanovenia uvedené v čl. VII. bod 2 a čl. VIII. bod 4 neboli s ňou ako so spotrebiteľom individuálne dojednané, naopak, nemala možnosť zasiahnuť do obsahu zmluvných ustanovení. Tvrdila, že podmienenie uzatvorenia ďalšieho úveru, pôžičky alebo notárskej zápisnice, ktorú by chcela uzatvoriť,

získaním súhlasu zo strany žalovaného, predstavuje ukladanie povinnosti bez právneho dôvodu, resp. nad rámec zákonných povinností žalobkyne ako spotrebiteľa, čím podľa nej došlo k zhoršeniu jej postavenia ako spotrebiteľa. Poukázala tiež na to, že zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka je pre ňu ako spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa nemohla vzdať, pričom sa žalovaný v zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemohol odchýliť od ustanovení tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Rovnako tak žalobkyňa nepovažovala za individuálne dohodnutú ani dohodu o zrážkach zo mzdy a namietala absenciu dobrovoľnosti uzatvorenia tejto dohody z jej strany, zároveň mala za to, že ju ako spotrebiteľa znevýhodňovala a spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľa.

5. Dňa 20.9.2017 žalovaný doručil súdu dupliku, v ktorej mal za to, že žalobkyni jasne a zrozumiteľne vysvetlil, čo všetko podľa zákona má obsahovať spotrebiteľská zmluva. Tvrdil, že predmetná zmluva obsahuje výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Mal za to, že dôsledne vysvetlil aj výšku RPMN, pričom žalobkyňu tým, že mierne navýšil celkovú sumu, ktorú bude/možno musieť žalobkyňa zaplatiť oproti tomu, čo bolo vypočítané podľa prepočtu splátok, nemohol poškodiť, najmä ak akceptovala vyššiu cenu úveru a nakoniec zaplatí nižšiu sumu.

6. Súd v predmetnej veci rozsudkom zo dňa 05.04.2019 (v poradí prvým) žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď dospel k záveru, že zmluva o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorená dňa 22.1.2014 nie je v rozpore s namietanými ustanoveniami § 9 ods. 1 písm. c), j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z., preto ju nepovažoval za bezúročnú a bez poplatkov, z tohto dôvodu nemohol vyhovieť žalobe ani v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala určenia, ktorú splátku a v akej výške je ešte povinná uhradiť žalovanému a ktoré splátky mu už nie je povinná uhradiť. Zároveň súd zamietol žalobu aj v časti požadovaného určenia zmluvných podmienok a dohody o zrážkach zo mzdy za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti, pretože žalobu považoval za nepripustnú.

7. Proti uvedenému rozsudku žalobkyňa podala odvolanie, žiadala napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť, eventuálne rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Naďalej považovala zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam zotrvala na argumentácii, že znevýhodňujú spotrebiteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy podľa žalobkyne predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Poukázala na rozsudky Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých sa spotrebiteľ v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. Mala za to, že spotrebiteľovi ako slabšej strane je nevyhnutne potrebné poskytnúť ochranu vždy, ak existuje nebezpečenstvo, že by sa umožňovalo uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez vykonania súdnej kontroly.

8. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 3Co/205/2019 zo dňa 29.04.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku v časti o určenie, že zmluva o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorená medzi stranami sporu dňa 22.1.2014, je bezúročná a bez poplatkov a že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému z mesačnej anuitnej splátky č. 45 obsiahnutej v uvedenej zmluve iba 188,76 eur a 206,95 eur z tejto splátky nie je povinná zaplatiť a že nie je povinná zaplatiť jednotlivé anuitné mesačné splátky od splátky č. 46 (vrátane) až po splátku č. 59, potvrdil. V napadnutom zamietajúcom výroku v časti o určenie, že zmluvné podmienky obsiahnuté v uvedenej zmluve pod čl. VII. bod 2 a čl. VIII. bod 4 a dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v predmetnej zmluve pod čl. X. sú z dôvodu neprijateľnej podmienky neplatné, zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho vyplýva, že sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného nie je bezúročná a bez poplatkov. Nesúhlasil však s posúdením prípustnosti určovacej žaloby v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľných zmluvných podmienok v uvedenej zmluve, a to s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu, podľa ktorej žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, z ktorého vyplýva aj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Odvolací súd preto uložil súdu prvej inštancie povinnosť riadiť

sa právnym názorom odvolacieho súdu a opätovne preskúmať napadnuté ustanovenia úverovej zmluvy z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok, na ktoré poukázala žalobkyňa.

9. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

10. Súd v priebehu konania uznesením zo dňa 25.10.2021 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalovaného, a to Československou obchodnou bankou, a.s. z dôvodu, že pôvodný žalobca bol vymazaný z obchodného registra.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené súd, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vec v časti požadovaného určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok (čl. VII. bod 2 a čl. VIII. bod 4) v zmluve o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.1.2014 a dohody o zrážkach zo mzdy (čl. X.) opätovne prejednal na pojednávaní dňa 26.10.2021, a to v neprítomnosti strán sporu, ktoré žiadali o ospravedlnenie ich neprítomnosti.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: zmluva o poistenom OTP refinanc exprese z 22.1.2014 a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

13. Zo zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14Su uzatvorenej medzi žalobkyňou a pôvodným žalovaným dňa 22.1.2014 súd zistil, že bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaný sa zaviazal poskytnúť v prospech žalobkyni účelový klasický spotrebiteľský úver v sume 17 600,- eur a žalobkyňa sa zaviazala, že úver použije dohodnutým spôsobom na dohodnutý účel, úver vráti žalovanému, zaplatí úrok, príslušenstvo a poplatky. Súd ďalej z čl. II zmluvy zistil, že sa žalobkyňa ako dlžník zaviazala zabezpečiť pohľadávku banky z tejto zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi stranami sporu uvedenou v čl. X. tejto zmluvy. Podľa čl. X. zmluvy s názvom Dohoda o zrážkach zo mzdy žalobkyňa ako dlžník zabezpečila uspokojenie pohľadávky banky vo výške 17 600,- eur s príslušenstvom a poplatkami zo zmluvy, resp. z odstúpenia od zmluvy o úvere, zrážkami zo mzdy od platiteľa mzdy. Súd nakoniec zistil, že znenie čl. VII. bod 2 a čl. VIII. bod 4 zmluvy je totožné so znením uvedeným vo výroku V. a VI. žalobného návrhu, pričom ide o tie dojednania, ktoré žalobkyňa žiadala určiť za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti.

14. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere medzi stranami sporu (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z."), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere medzi stranami sporu (ďalej len "Občiansky zákonník") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom/dodávateľom a žalobkyňou ako dlžníkom/spotrebiteľom bola uzatvorená zmluva o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.1.2014, ktorá predstavuje spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyni úver vo výške 17 600,- eur. Súd považoval za nepochybné, že uvedená úverová zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, v ktorej právny predchodca žalovaného vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, pretože pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Je preto zrejmé, že na túto zmluvu bolo potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, rovnako zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

16. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že zmluvné podmienky uvedené v čl. VII. bod 2, čl. VIII. bod 4 a čl. X. zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014 sú neprijateľné z dôvodu ich neplatnosti. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019, žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia - určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia - určenia ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 písm. c) CSP. Ide totiž o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch. V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

17. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto sú neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Zmluvu uzatváral právny predchodca žalovaného ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. I keď sporná zmluva o spotrebiteľskom úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalobkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka, a tiež zákon č. 129/2010 Z. z., ktorý upravuje otázky splnenia zákonných podmienok uzavretia zmluvy, resp. jednotlivé náležitosti zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak, príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností), ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv). Zároveň súd zdôrazňuje, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany. Súd poukazuje aj na rozhodnutie R 68/2013, v ktorom najvyšší súd uviedol, že v spotrebiteľských veciach klasická rímska právna zásada "vigilantibus iura scripta sunt" ("práva patria bdelym" alebo "nech si každý stráži svoje práva" alebo "zákony sú písané pre bdelych") v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany práv spotrebiteľa.

18. Podľa čl. VII. bod 2 zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014 "sa dlžník zaväzuje nepriať akýkoľvek úver alebo pôžičku a nepodpísať notársku zápisnicu spísanú v zmysle § 41 Exekučného poriadku v prospech tretej osoby bez predchádzajúceho písomného súhlasu banky". Žalobkyňa tvrdila, že jej daná povinnosť bola uložená bez právneho dôvodu, pričom ju uvedená zmluvná podmienka neprímerane znevýhodňuje pri využití jej možnosti uzatvoriť zmluvu o úvere alebo pôžičke s iným subjektom. Žalovaný s uvedeným nesúhlasil, mal za to, že namietané zmluvné dojednania boli so žalobkyňou dohodnuté, pričom tvrdil, že vyžadovanie informácií o zadlženosti klienta je pre banku indikátorom o finančnej schopnosti klienta splácať doterajšie záväzky, od tejto skutočnosti sa odvíja využitie možnosti veriteľa požiadať dlžníka o doplnenie zabezpečenia pohľadávky, ktorej vymožiteľnosť by sa nezodpovedným finančným správaním dlžníka zhoršovala. Vo vzťahu k predmetnej zmluvnej podmienke súd dospel k záveru, že žalobe je potrebné v tejto časti vyhovieť, pretože takéto

zmluvná podmienka je z dôvodu neprijateľnosti neplatná. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne, podľa ktorej je predmetná zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa, znevýhodňuje ho, pokiaľ mu ukladá jednostrannú povinnosť oznámiť veriteľovi - banke svoj záujem uzatvoriť zmluvu o úvere, pôžičke alebo podpísať notársku zápisnicu v prospech tretej osoby, dokonca pred prijatím takéhoto záväzku si vyžiadať písomný súhlas žalovaného. Súd bol názoru, že daná zmluvná podmienka bola dohodnutá nad zákonom určenú povinnosť banky skúmať a posúdiť schopnosť dlžníka/spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy. Z ods. 2 uvedeného ustanovenia zákona síce vyplývala povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, avšak len na žiadosť veriteľa, teda v tomto prípade žalovaného, pričom zákon neobmedzuje spotrebiteľa v uzatváraní ďalších zmlúv o úvere a pôžičke, či v preberaní záväzkov. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že predmetná zmluvná podmienka je v neprospech spotrebiteľa, pretože obchádza ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy. Uvedená zmluva o úvere uzatvorená medzi pôvodným žalovaným a žalobkyňou je klasickou formulárovou zmluvou, teda žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla ovplyvniť obsah uvedenej zmluvy, aj keď sa s ňou mohla oboznámiť pred jej uzatvorením, preto súd neposúdil zmluvu ako individuálne dojednanú a žalovaný nepreukázal opak. Práve z uvedeného dôvodu je kladený väčší dôraz na ochranu spotrebiteľa, ktorý sa práve v takýchto prípadoch s poukazom na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka môže domáhať na súde ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

19. Žalobkyňa sa ďalej domáhala určenia neplatnosti aj zmluvnej podmienky uvedenej v čl. VIII. bod 4 zmluvy z dôvodu jej neplatnosti. Podľa čl. VIII. bod 4 zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014 "účinky odstúpenia nastávajú doručením prejavu vôle oprávnenej strany odstúpiť od Zmluvy o úvere druhej strane. Zmluvné strany sa dohodli, že odstúpením od Zmluvy o úvere popri právach a nárokoch vyplývajúcich z ustanovenia § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka nezanikajú ani práva Banky a im zodpovedajúce povinnosti Dlžníka týkajúce sa úhrady dlžnej sumy poskytnutého úveru, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s vymáhaním úveru. Odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo Banky odpisovať peňažné prostriedky z Účtu alebo iných účtov Dlžníka vedených v Banke vo výške splatných záväzkov Dlžníka voči Banke. Súčasne zostávajú zachované všetky právne vzťahy, ktoré vyššie uvedené práva Banky zabezpečujú". Mala za to, že predmetná zmluvná podmienka obchádza Občiansky zákonník v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný však ani uvedenú podmienku nepovažoval za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Súd predmetnú zmluvnú podmienku posúdil rovnako ako zmluvnú podmienku uvedenú v čl. VII. bod 2 zmluvy (bod 17. rozsudku). Žalobkyňa sa správne domáhala ochrany pred neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže z dôvodu, že vyššie uvedená zmluva o úvere má spotrebiteľský charakter, potom sa vyžaduje aplikácia ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda prihliadať a použiť tie zákonné ustanovenia, ktoré sú v prospech spotrebiteľa. Zmluvná podmienka dojednaná v čl. VIII. bod 4 zmluvy o úvere síce umožňuje obom zmluvným stranám odstúpiť od zmluvy, avšak v prípade odstúpenia od zmluvy ukladá dlžníkovi - spotrebiteľovi povinnosť uhradiť dlžnú sumu poskytnutého úveru, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s vymáhaním úveru. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, pre prípad odstúpenia od zmluvy bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Aj keď uvedené ustanovenie umožňuje dohodnúť odlišný postup pre prípad odstúpenia od zmluvy, je potrebné zdôrazniť, že v spotrebiteľských zmluvách je nevyhnutná aplikácia tých ustanovení zákona, ktoré sú v prospech spotrebiteľa, teda pre spotrebiteľa výhodnejšie, zároveň zmluvné dojednania (najmä v zmluvách, ktoré neboli individuálne dojednané) nemôžu spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd preto dospel k záveru, že uvedené ustanovenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšie ako ustanovenie § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa zmluva pre prípad odstúpenia zruší len s účinkami ex nunc. Vzhľadom na uvedené súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v čl. VIII. bod 4 zmluvy o úvere je z dôvodu neprijateľnosti neplatná.

20. Nakoniec žalobkyňa žiadala určiť aj dohodu o zrážkach zo mzdy uvedenú v čl. X zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014 za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Poukázala na to, že dohoda nemala charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení a umožňovala žalovanému predložiť takúto dohodu jej zamestnávateľovi a oznámiť mu výšku dlhu podľa svojho uváženia. Žalovaný tvrdil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je legálnym zabezpečovacím inštitútom upraveným v § 551 Občianskeho zákonníka, a preto je možné ju použiť. Súd považoval za nepochybné,

že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi stranami sporu je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014 (článok X.), čo však je v rozpore s ustanovením § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. V článku X. bod 1. až 5. predmetnej zmluvy o úvere bolo medzi účastníkmi zmluvy dojednané zabezpečenie uspokojenia pohľadávky vo výške 17 600,- eur s príslušenstvom a poplatkami z tejto zmluvy o úvere, zrážkami zo mzdy. Toto dojednanie je všeobecné, jeho znenie bolo vopred pripravené ako súčasť zmluvy o úvere a javí sa, že nespĺňa náležitosti § 551 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 551 Občianskeho zákonníka je možné za účelom zabezpečenia peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, avšak takáto dohoda musí spĺňať všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) a okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok (viď rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/41/2021 z 17.6.2021). Súd preto dospel k záveru o neurčitosti stanovenia výšky pohľadávky, ktorá mala byť zabezpečená spornou dohodou o zrážkach zo mzdy, v ktorej absentuje uvedenie výšky pohľadávky, prípadne taký spôsob jej vymedzenia, ktorým by bolo nespochybniteľné, v akom rozsahu budú zrážky zo mzdy v budúcnosti vykonávať zo mzdy žalobkyne. Rovnako súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov, podľa ktorej vo viacerých prípadoch súdy vyslovili, že obdobné dohody o zrážkach zo mzdy sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to z dôvodu, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať dohodu o zrážkach zo mzdy, táto bola uzavretá ako formulárová zmluva, ktorá nebola individuálne dojednaná, v dôsledku čoho žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, naviac, podpisom dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný podmieňoval poskytnutie úveru, podpisom zmluvy sa žalobkyňa dobrovoľne podrobila vykonávaniu zrážok bez možnosti zabránenia ich vykonávania; prípadne že k vysloveniu neprijateľnosti zmluvných podmienok došlo aj napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zmluva o revolvingovom úvere sa nenachádzajú na jednej listine a neobsahujú iba jeden podpis žalobkyne (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/304/2016 zo dňa 17.05.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/66/2015 zo dňa 03.02.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 95/2013 zo dňa 19.06.2013). V neposlednom rade súd uvádza, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy tiež umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C - 106/77 Simmenthal). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku. Preto aplikovanie tak významného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorý dodávateľovi umožňuje svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa vo formulárovej zmluve bez prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok, musí byť predmetom súdneho prieskumu. Na základe uvedeného preto súd žalobe aj v tejto časti vyhovel a určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v zmluve o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 22.01.2014 pod čl. X. je ako neprijateľná podmienka neplatná.

21. Súd na záver poznamenáva, že spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi, a preto nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS v myšlienke, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou Súdny dvor EÚ viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. V tejto súvislosti možnosť súdu skúmať nekalú povahu podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 Smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu užívania nekalých podmienkach v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľom. Ako už bolo uvedené vyššie, predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa

ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. V konaní o neprijateľné zmluvné podmienky zánik záväzku splnením, prípadne aj zánik celého právneho vzťahu nemôže mať žiaden vplyv na žalobkyňou uplatnený nárok, a preto žalobkyňa aj v prípade, že nárok uplatnila žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, zostáva nositeľom hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide. Opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019).

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

23. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalobkyňa bola v predmetnom konaní úspešná, keďže sa domáhala ochrany spotrebiteľa z jedného titulu - zmluvy o poistenom OTP refinanc exprese č. 001/2003/14SU zo dňa 22.01.2014. Súd tak mal za to, že základ nároku bol daný, pričom aj v prípade, ak by sa žalobkyňa nebola domáhala určenia neplatnosti zmluvných podmienok z dôvodu ich neprijateľnosti, súd by bol povinný ex offo zmluvné podmienky preskúmať. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.